

Zatrúbenie piatej poľnice/Piata poľnica/Kobylky - (*Zjavenie 9,1-12*); **Zatrúbil piaty anjel. A videl som** (sv. Ján) **hviezdu** (Satan alebo trestajúci anjel; hviezda meniac sa pri páde na anjela) **padnúť z neba na zem a dostala kľúč od studničnej priepasti** (gréc. to fréar = šachta jama, snáď podobná kráteru sopky alebo šachta studne) **podsvetia** (gréc. Abbysos; podsvetie ako miesto démonov). **Otvorila studnicu priepasti** (gréc. abyssos; totožná s priepaťou z *Genezis 1,2*, ktorá v starozák. súvislostiach má hebr. meno tehom) **a vystúpil zo studnice dym** (výraz Božieho hnevu; podobne *Genezis 19,28*), **ako dym veľkej pece, i zatmelo sa slnce a vzduch od dymu studnice. Z toho dymu vyšli kobylky na zem** (odkaz na ôsmu ranu egyptskú, *Exodus 10,14*; zlí duchovia; podobne *Joel 1*) **a dostali moc, akú majú zemské škorpióny. Bolo im povedané, aby neškodili** (dosl. nezachádzali nespravodlivo) **tráve na zemi ani nijakej zeline ani nijakému stromu, ale len ľuďom, ktorí nemajú na čele Božie znamenie** (odkaz na kapitolu *Poznačenie Božích služobníkov*). **Dostali rozkaz, aby nezabýjali, ale aby ich trápili päť mesiacov** (dočasnosť a neúplnosť trestu). **Ich trápenie bolo ako trápenie od škorpióna, keď uštipne človeka** (odkaz na *Deuteronomium 8,15*; *Ezechiela 2,6*). **V tie dni ľudia budú hľadať smrť, ale jej nenájdu. Budú si žiadať umrieť** (druh fyzicko-duševnej choroby vhaňajúcej človeka do zúfalstva; Starý zákon dobrovoľnú smrť zakazoval *2Samuelova 17,23*), **ale smrť utečie od nich** (príčina úteku smrti nevysvetlená; podobne *Jób 3,21*; *Jeremiáš 8,3*). **Kobylky sa podobali koňom, pripraveným do boja** (odkaz na *Joela 2,4*). **Na hlavách mali vence zo zlata** (odkaz na antické triumfálne insígnie), **ich tváre boli ako ľudské, vlasy mali ako ženy, zuby ako levy** (odkaz na *Joela 1,6*), **panciere ako z ocele, zvuk ich krídiel bol ako hrmot mnohých vojnových vozov, rútiacich sa do boja** (odkaz na *Zachariáša 1,8*; *6,2*). **Chvosty a žihadlá mali ako škorpióny** (starozákonný symbol pohromy a trestu; symbol diabla). **Vo chvostoch mali moc škodiť** (gréc. paisí = biť, raniť, štípať) **ľuďom päť mesiacov** (údaj nemá kalendárny význam; dĺžka života sarančat; päť prstov jednej ruky). **Nad sebou mali kráľa** (paralela k *Prísloviám 30,27*), **anjela priepasti** (Satan), **ktorý sa hebrejsky menuje Abaddon** (hebr. 'abaddon = „[miesto] skazy“; starozákonné synonymum smrti a podsvetia; odkaz na *Jóba 26,6*) **a grécky Apollyon** (gréc. Apollyon = Ničiteľ < apollymi = narúšam, kazím, usmrcujem; vo výraze súčasne bolo počuť meno boha Apolóna; lat. Exterminans). **Prvé beda** (gréc. próte oyai/uai; vo význame thlipsis = tieseň, úzkosť; lat. vae; podobne Lukáš *6,24-26*; pozri kapitola *Vták Beda*) **prešlo. Hľa, za ním príde ešte dvoje beda** (vystupňovanie hrôz).

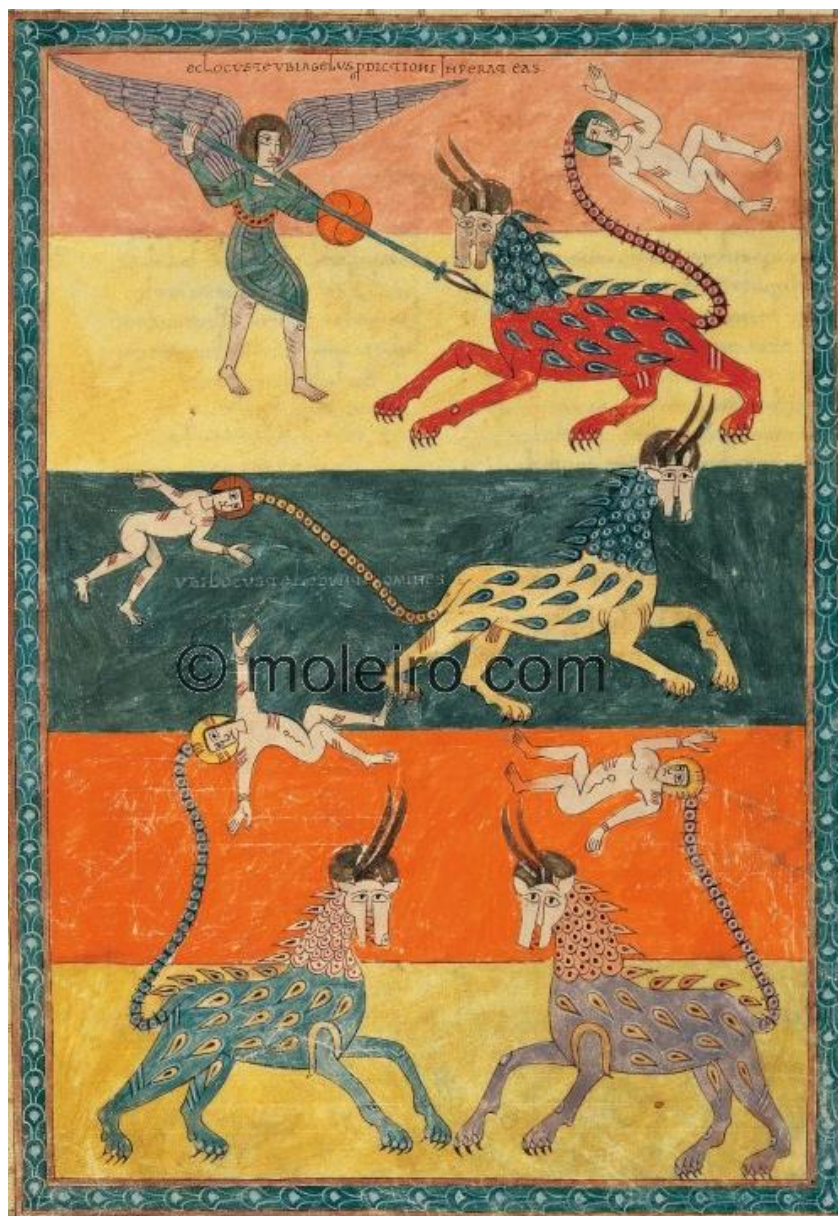
-Zatrúbenie piatej poľnice má alternatívne názvy odvodzované od jednotlivých veršov kapitoly: *Hviezda priepasti*, *Anjel s kľúčom od studničnej priepasti*, *Trápenie kobylkami*, *Kobylky*, *Anjel priepasti*, *Abaddon*; niekedy sú ikonograficky odlišené

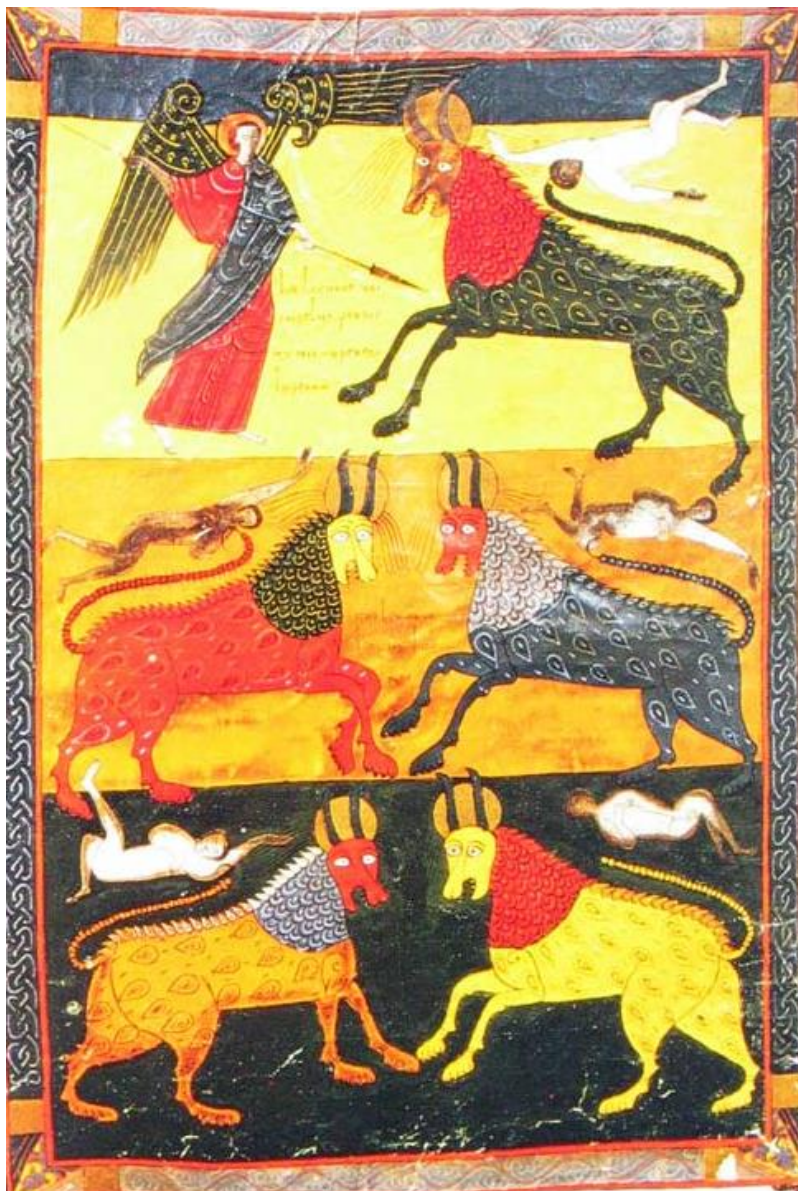
(9,1-12. Zatrúbenie piatej poľnice). **Trápenie kobyolkami** (Beatus Escorial, 950-955)

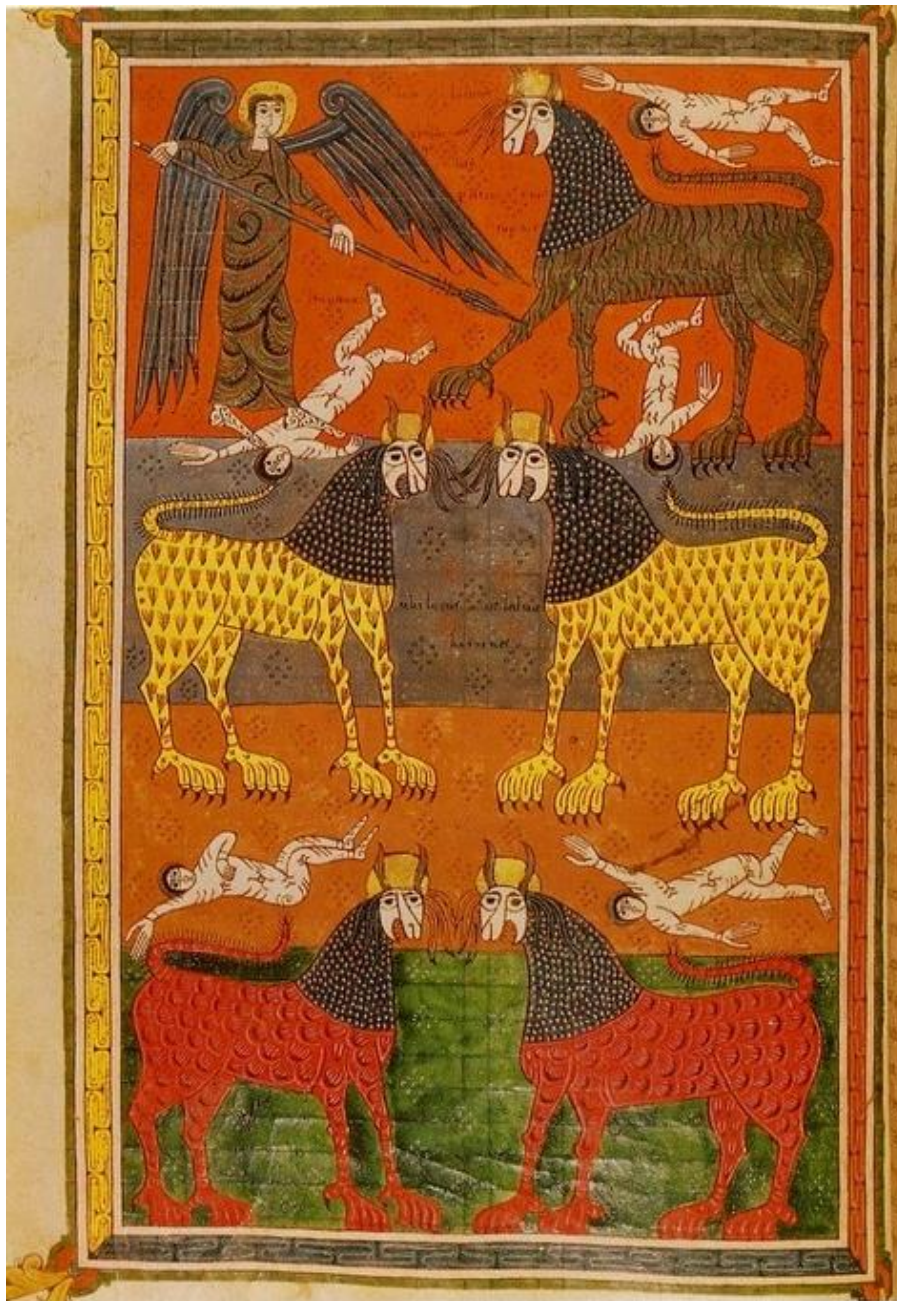
(9,1-12. Zatrúbenie piatej poľnice). **Anjel s kľúčom od priepasti. Kobylky** (Beatus Escorial, 950-955)

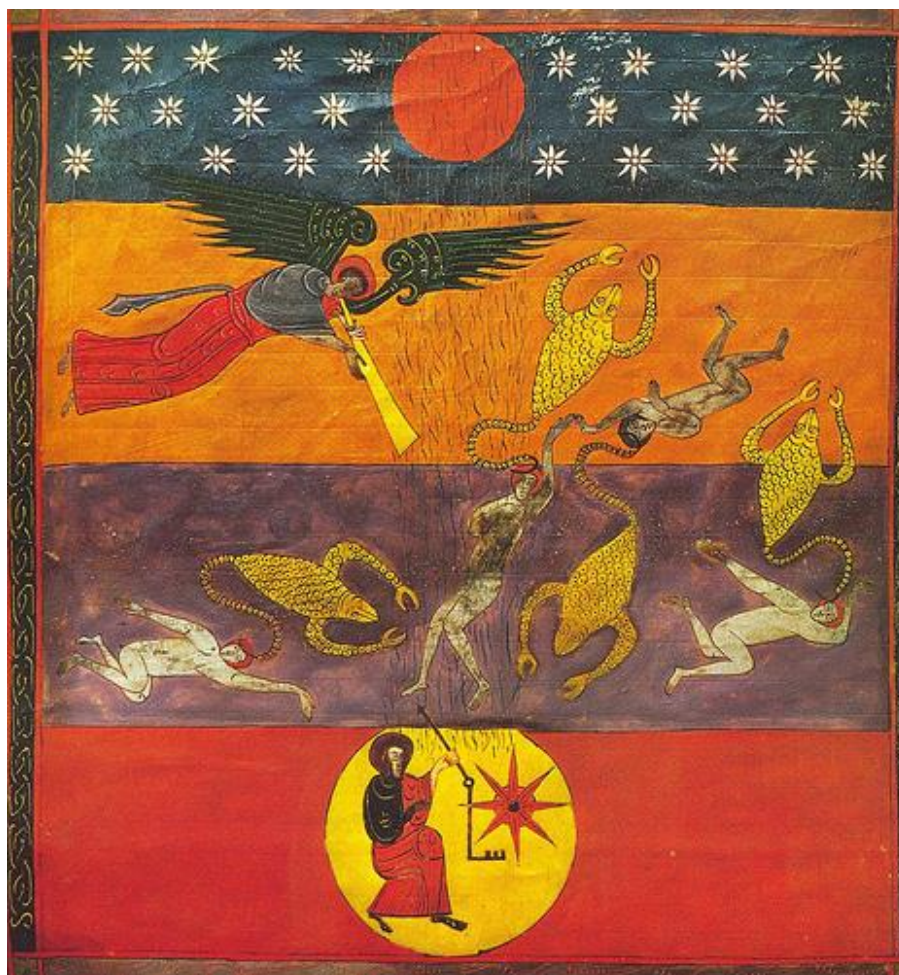
9,1-6. Zatrúbenie piatej poľnice). **Anjel pekelnj priepasti a kobyľky** (Beatus Girona, 2. pol. 10.st.)

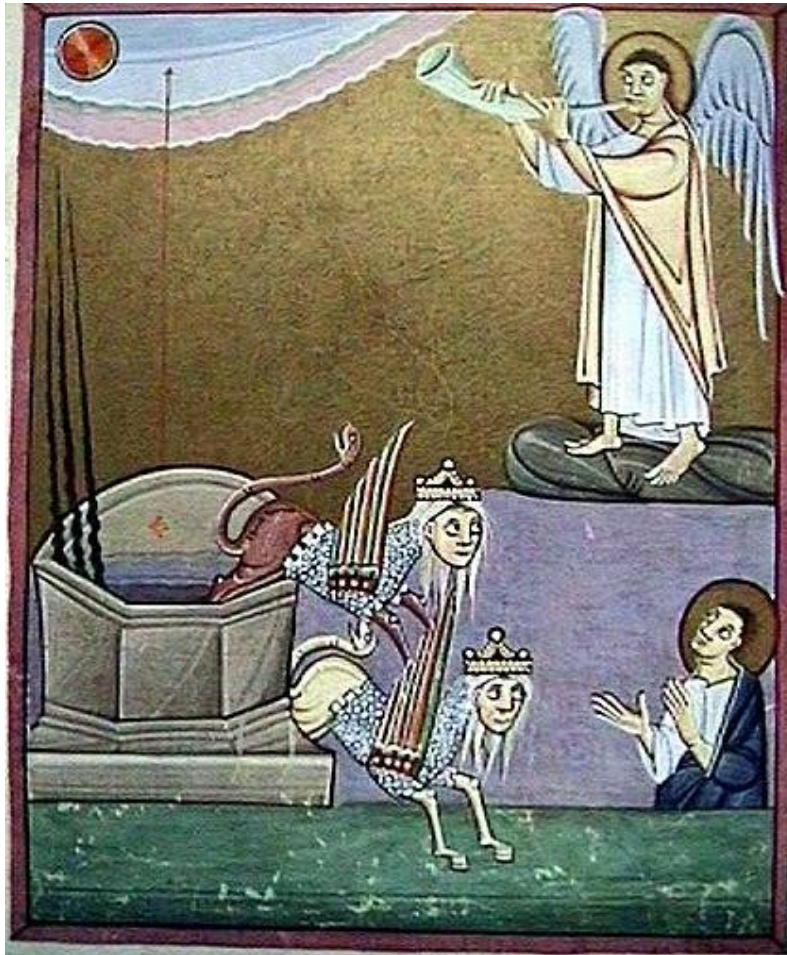
(9,7-11. Zatrúbenie piatej poľnice). **Kobyly pripravené do boja** (Beatus Facundus, 1047)

(9,1-12. Zatrúbenie piatej poľnice). **Trápenie kobyčkami** (Beatus Silos, 1109)

(9,1-6. Zatrúbenie piatej poľnice). **Studničná priepasť** (Beatus Facundus, 1047)

(9,1-12. Zatrúbenie piatej poľnice). **Hviezda priepasti. Kobyľky** (Bamberská apokalypsa, 1000-1020)

(9,1-6. Zatrúbenie piatej poľnice). **Studničná priepasť a mračno kobyliiek** (Beatus Escalada, pol. 10.st.)

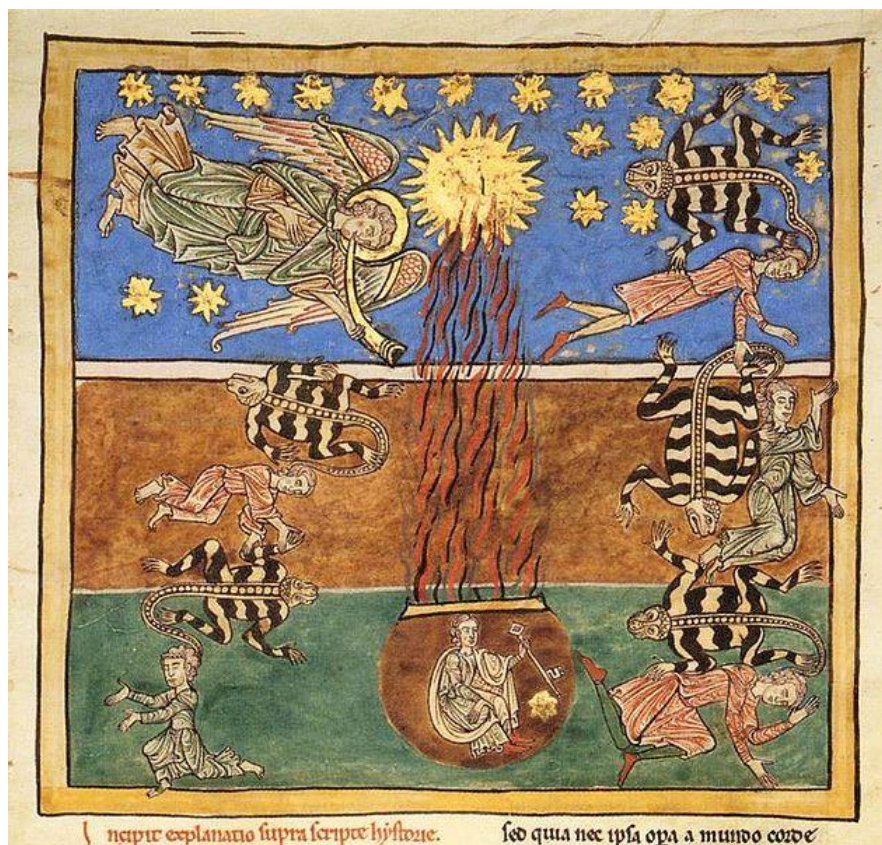
(9,1-6. Zatrúbenie piatej poľnice). **Studničná priepasť** (Beatus Huelgas, 1220)

(9,3-10. Zatrúbenie piatej poľnice). **Anjel priepasti a kobyľky** (Beatus Escalada, pol. 10.st.)

(9,1-12. Zatrúbenie piatej poľnice). **Anjel priepasti a kobyľky** (Beatus de Las Huelgas, 1220)

(9,1-12. Zatrúbenie piatej poľnice). Trápenie kobyulkami. Hviezda priepasti (Beatus Cardena, 1180)

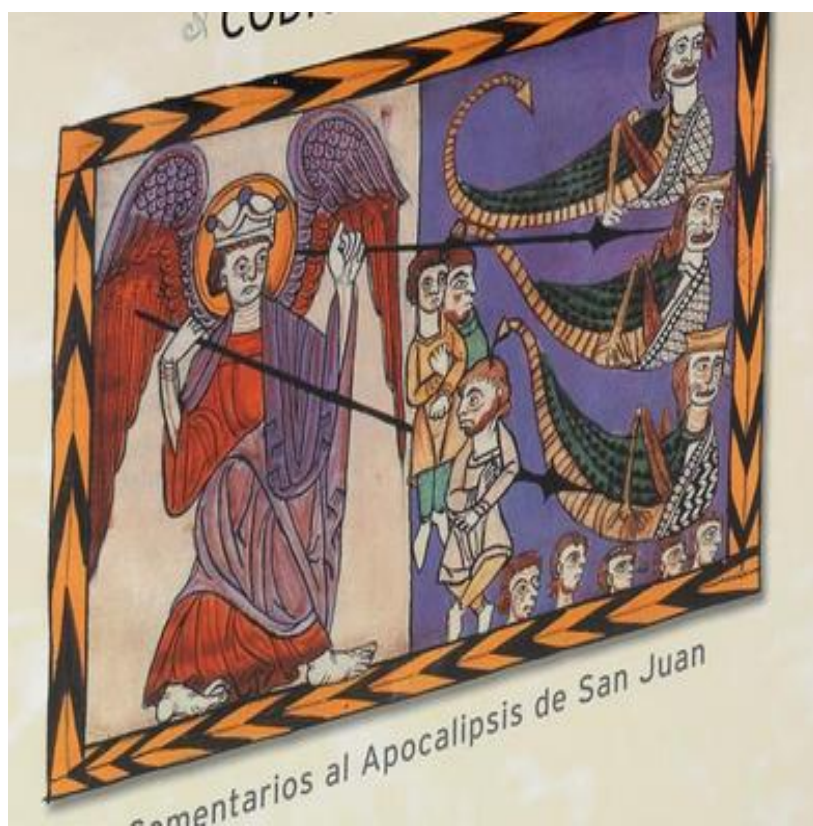
(9,1-5. Rozlomenie siedmej pečate). Zatrúbenie piatej poľnice (Beatus Arroyo, 1. pol. 13. st.)

(9,7-11. Rozlomenie siedmej pečate). Zatrúbenie piatej pol'nice. Kobyľky (Beatus Lorvão, 1189)

(9,7-11. Rozlomenie siedmej pečate). **Anjel priepasti** (Beatus Arroyo, 1.pol. 13.st.)

(9,3-12. Zatrúbenie piatej poľnice). **Trápenie kobyčkami** (Beatus Navarre, 12.st.)

Zatrúbenie piatej poľnice. Kobyľky (stredoveký bestiár)

(9,1-10. Zatrúbenie piatej poľnice). **Hviezda priepasti. Kobylky** (Apokalypsa Bib. de Toulouse, 1220-1270)

(9,1-12. Zatrúbenie piatej poľnice). **Hviezda priepasti. Kobylky a Abaddon** (Apokalypsa Getty, 1255 - 1260)

(9,1-10. Zatrúbenie piatej poľnice). **Kobylky** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

(9,11. Zatrúbenie piatej poľnice). **Kráľ kobyliek, Abaddon** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

(9,7-11. Rozlomenie siedmej pečate). **Zatrúbenie piatej poľnice. Kobyľky** (Apokalypsa Cloisters, 14.st.)

(9,1-11. Zatrúbenie piateho anjela). **Otvorenie bezodnej priepasti a kobyľky** (Apokalypsa 'Queen Mary, 14.st.)

(9,1-21. Zatrúbenie piatej a šiestej poľnice). **Piata a šiesta poľnica** (Flámska apokalypsa, 1400)

J. Duvet: Padajúca hviezda otvára podsvetie (1485-1561)

(9,1-10. Zatrúbenie piatej poľnice). **Hviezda priepasti. Kobyľky** (Apokalypsa Pierpont-Morgan-Library, 15.st.)

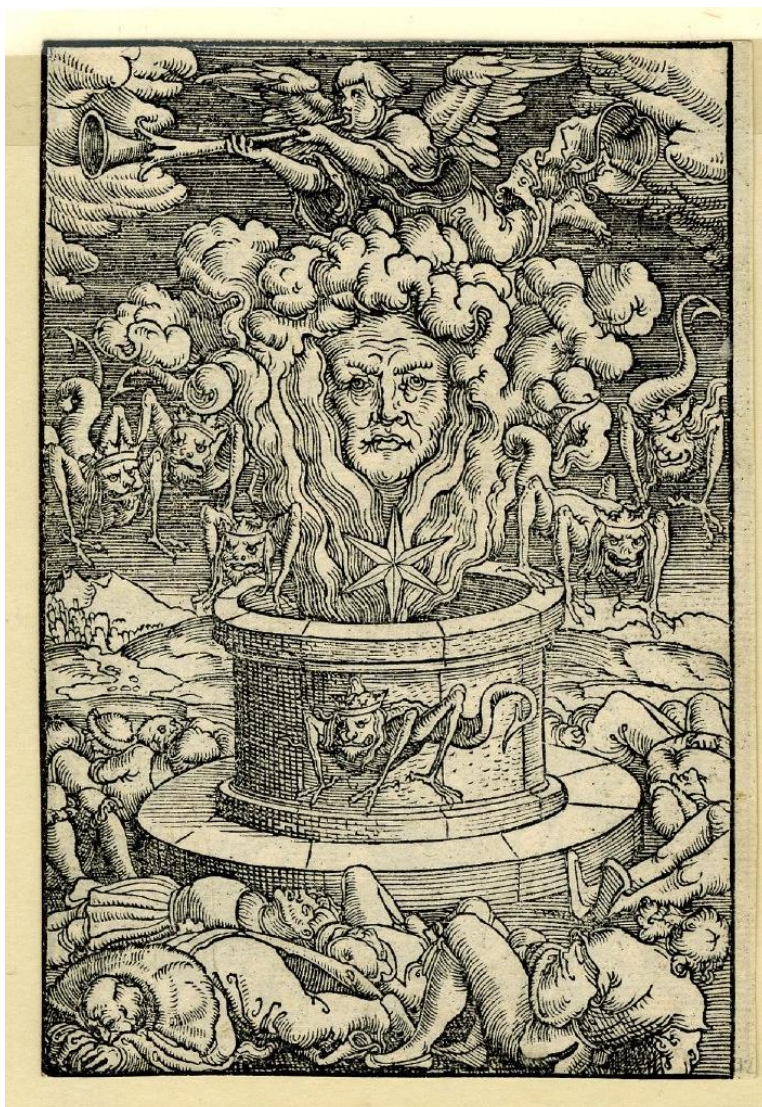
(9,1-10. Zatrúbenie piatej poľnice). **Hviezda priepasti. Kobyľky** (Apocalypse Bib de Toulouse I, France, 1220-1270)

(9,1-12. Zatrúbenie piatej poľnice). **Zatrúbenie piatej poľnice** (Lutherova biblia, 1545)

M. Gerung: Zatrúbenie piatej poľnice (Berner apokalypsa, 1544-1558)

E. Altdorfer: Hviezda studničnej priepasti a kobylky (drevorez, Lübeck Bible, 1530-1534)

G. Lemberg: Kobyľky (1523)

M. Gerung: Piata a šiesta poľnica (Ottheinrich-Bibel, 1530-1532)

M. Merian st.: Zatrúbenie piateho anjela (1630)

M. Scheits: Zatrúbenie piateho anjela (ilustrácia, Philips Medhurst Bible; 17.st.)

Zatrúbenie siedmej poľnice/Siedma poľnica - (*Zjavenie Jána 11,15-19*); **Zatrúbil siedmy anjel. A na nebi sa ozvali mohutné hlasy** (môže ísť o *štyri apokalyptické bytosti*): „**Kráľovstvo tohto sveta** (podobný výraz iba na tomto mieste a v *Matúšovi 4,8*) **sa stalo kráľovstvom nášho Pána a jeho Pomazaného** (Mesiáš Kristus; hebr. mašiach = pomazaný > gréc. christos = Kristus; „pomazaný“; vyjadrenie prechodu vlastníctva sveta z rúk protibožských mocností do sféry Boha a Krista) **a bude kral'ovať na veky vekov.**“ **Vtedy dvadsiati štyri starci, čo sedia na svojich trónom pred Bohom, padli na tvár, klaňali sa Bohu** (obraz liturgického klaňania sa cirkvi) **a volali: „Vzdávame ti vďaky, Pane, Bože všemohúci, ktorý si a ktorý si bol, že si sa ujal svojej veľkej moci a začal kral'ovať. Národy sa rozhnevali, ale prišiel tvoj hnev a čas súdiť mŕtvych a odmeniť tvojich služobníkov, prorokov a svätých a tých, čo sa boja tvojho mena, malých i veľkých, a zničiť tých, čo kazia zem.“** **A na nebi sa otvoril Boží chrám a bolo vidieť truhlu Jeho zmluvy v chráme** (otvorené nebo ako výraz zreteľného Božieho kráľovstva; odkaz na židovskú vieru, že archa zmluvy stratená v časoch *Nabúkadnezara* sa na konci vekov opäť nájde a bude znamenať Božiu prítomnosť v Izraeli) **a v chráme bolo vidieť archu jeho zmluvy** (definitívna prítomnosť Boha uprostred osláveného nového Izraela). **A nastali blesky, burácanie, zemetrasenie a veľké krupobitie.**

-alternatívne názvy *Videnie Boha na nebi*, *Chrám Boží na nebi s archou zmluvy*, ktoré sa odvolávajú na znenie určitého verša a sú ikonograficky odlišné

(11,15-17. Zatrúbenie siedmej poľnice). **Videnie Boha v nebi** (Bamberská apokalypsa, 1000-1020)

(11,15. Zatrúbenie siedmej poľnice). **Hlásanie kráľovstva Božieho** (detail, Beatus Cardena, okolo 1180)

(11,15-17. Zatrúbenie siedmej poľnice). **Kľaňanie starších** (Apokalypsa z Getty, 1255-1260)

(11,15-17. Zatrúbenie siedmej poľnice). **Videnie Boha na nebi** (Apokalypsa Getty, 1255 - 1260)

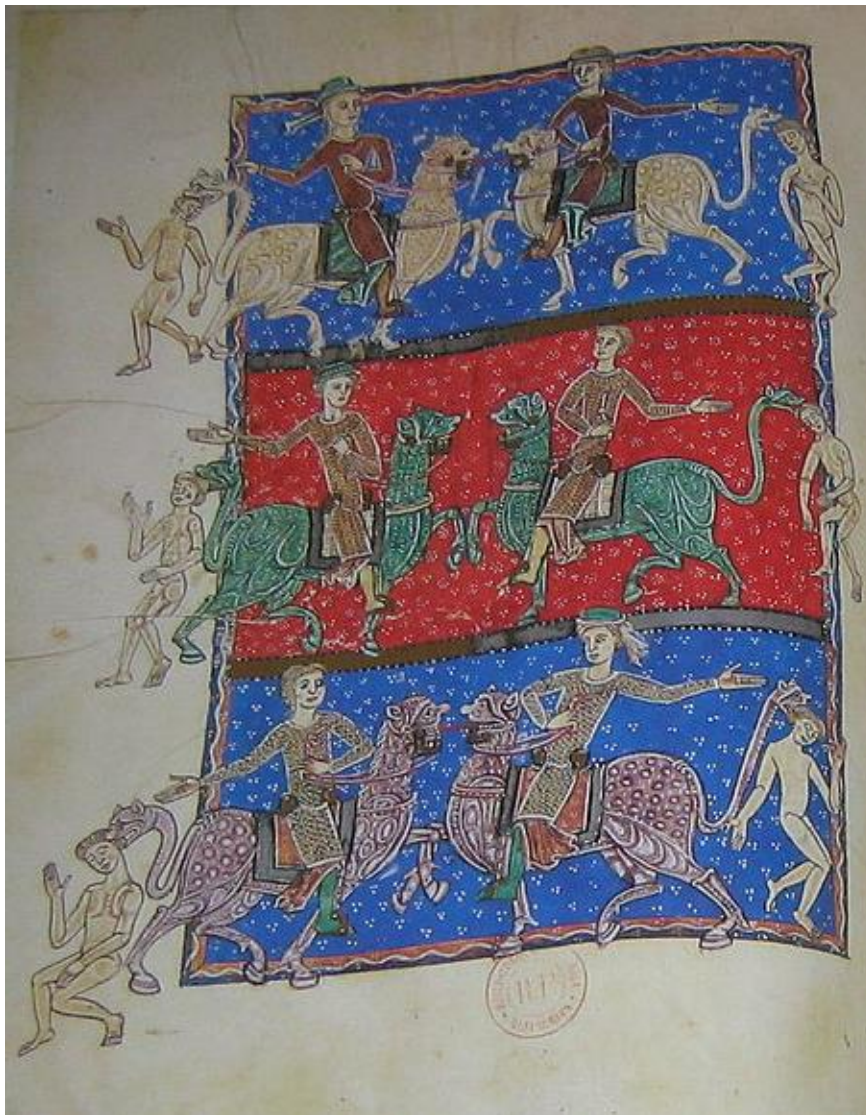

(11,15-16. Zatrúbenie siedmej poľnice). **Videnie Boha na nebi** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

Zatrúbenie šiestej poľnice/Šiesta poľnica - (*Zjavenie Jána 9,13-21*); **Zatrúbil šiesty anjel a od štyroch rohov** (gréc. kēras = rohovitá tkaná ozdoba na oltári jeruzalemského chrámu) **zlatého oltára** (odkaz na *Rozlomenie siedmej pečate*; vypočutie modlitieb mučeníkov) **pred Bohom počul som** (sv. Ján) **hlas** (alebo zvuk; neznámy hlas; hlas Boha alebo Krista), **ktorý hovoril šiestemu anjelovi, majúcemu trúbu: Rozviaž štyroch anjelov** (určitý člen pred slovom anjeli naznačuje, že ide o bytosti všeobecne známe, hoci nie sú bližšie opísané, ako dlho a prečo boli spútaní, ani spôsob ich uvoľnenia), **spútaných pri veľkej rieke Eufrat** (bežný biblický zvrät, *Genesis 15,18*; podobne *Ezechiel 38*; paralela ku kapitole *Štyria anjeli chránia strom života: 7,1-3*; paralela k apokryfu *I Henochova 56*; východné hranice Rímskej ríše, za ktorými sídlili obávaní Parthovia, nepriatelia Rímskej ríše, známi svojim jazdeckým vojskom; obecné východný smer príchodu trestajúcich anjelov; narážka na hranice Rímskej ríše). **A boli rozviazaní tí štyria anjeli** (démoni, zlí duchovia), **pripravení** (Boh sám určuje čas), **aby pobili tretinu ľudí** (ľudia bez Božej pečate; pozri kapitola *Poznačenie Božích služobníkov*; časové vymedzenie zabijania neurčené). **Počet ich jazdy** (gréc. strateúmata tú hippikú = jazdecké oddiely) **bol dve myriady myriád** (nepredstaviteľná sila zlých duchov; podobne *Daniel 7,10* > *Zjavenie 5,11*); **počul som ich počet. Kone a jazdcov na nich som videl vo videní takto: mali ohnivé hyacintové a žltosírové panciere** (gréc. thórakas = pancier zo železa), **hlavy koní boli ako hlavy levov a z ich tlám vychádzal oheň, dym a síra** (gréc. theíon; dymiaca síra = pekelný pôvod bytostí podobne kapitola *Hora Sion: 14,10*). **Od týchto troch rán zahynula tretina ľudí; od ohňa, dymu a síry, čo vychádzali z ich tlám** (podobne *Genesis 19,24-28* > *Jób 41,11-13*). **Sila koní totiž bola v ich tlamách a chvostoch, lebo ich chvosty boli podobné hadom, mali hlavy a nimi škodili. A ostatní ľudia, ktorých tieto pliaga nevyhubili, nekajali sa zo skutkov svojich rúk a neprestali sa klaňať démonom ani zlatým, strieborným a medeným, kamenným a dreveným modlám** (gréc. eidólón; hriech modloslužobníctva), **ktoré nemôžu ani vidieť, ani počuť, ani chodiť** (smiešne obrazy falošných a bezmocných bohov; výtvyry ľudských rúk aj fantázie, ktorá sa vymkla ľuďom spod kontroly a bráni náprave). **A nerobili pokánia ani za svoje vraždy** (gréc. fónos = krvavé činy), **ani za svoje čary** (gréc. farmakeia = kúzelníctvo alebo miešanie jedov < farmakon = dosl. drogy; mágia - častý prejav ľudovej zbožnosti východného Stredomorja), **ani za svoje smilstvo** (gréc. porneia = smilstvo, aj vo význame modloslužobníctvo)], **ani za svoje krádeže** (hlavné mravné prehršky z *Exodu 20,13* > *Matúš 5,21-27*; kritika smeruje k symbolickým dvom tretinám, ktoré nepostihli pliaga piatej poľnice).

- vo výtvarnom umení sa v námete Šiesta poľnica objavuje alternatívne názvy *Rozviazanie štyroch anjelov*, *Anjeli zviazaní pri rieke Eufrates*, *Štyria trestajúci anjeli*, *Jazda s levou hlavou*, *Trestajúci anjeli*, *Anjeli smrti*, *Anjeli od Eufratu* a d.; názvy sú inšpirované textom veršov

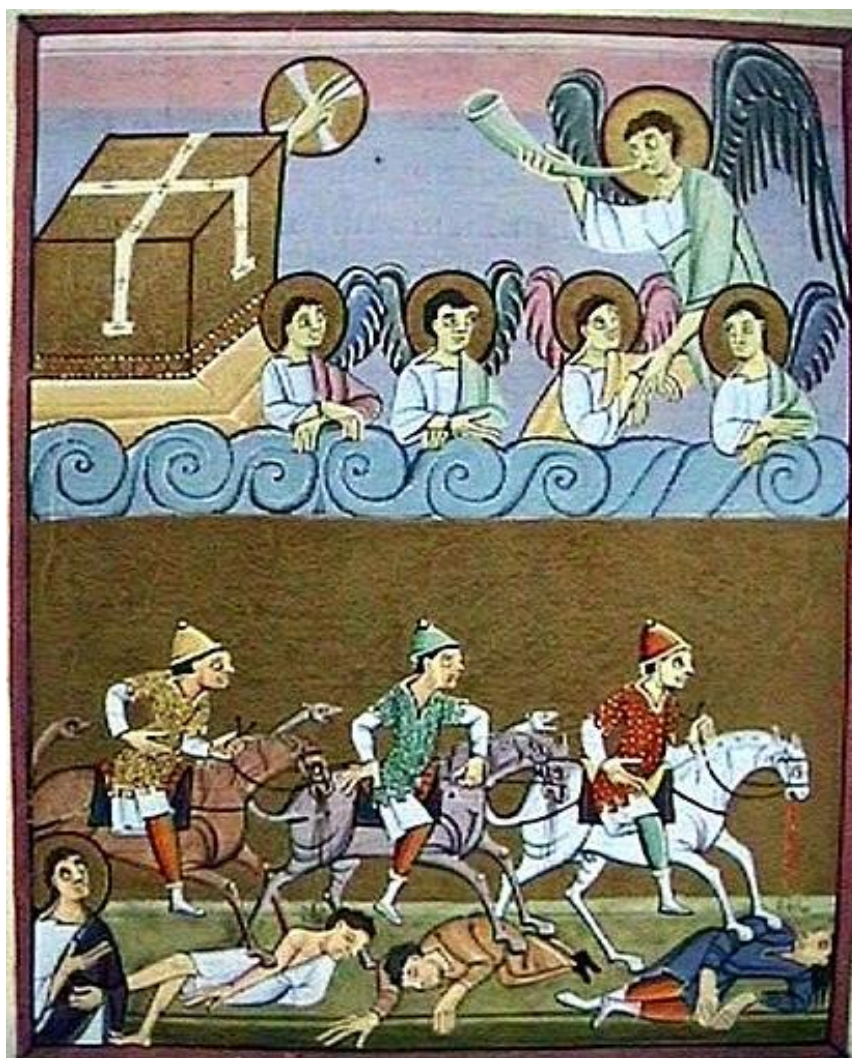
- v rámci Zatrúbenia šiesteho anjela sa časom ikonograficky osamostatnil námet *Rozviazanie štyroch anjelov*; stal sa veľmi obľúbený a objavuje sa pod radom pomenaní patrí k nemu Dürerov grafický list *Trestajúci anjeli*; rozlíšiť trestajúcich anjelov z 9.kapitoly od trestajúcich anjelov zo 6.kapitoly (*Apokalyptickí jazdci*) je možné predovšetkým podľa farieb konských tel a hláv koní a hadích chvostov; kone jazdcov z 9.kapitoly majú levie hlavy, chrliť z nozdier dym a ich chvosty majú väčšinou tvar hadov; kone jazdcov zo 6.kapitoly sa odlišujú farbou (biela, červená, čierna a plavá) a súčasne *atribútmi* jazdcov, ktorí na nich sedia; obe kapitoly majú niekedy spoločný prvok: smrť tých istých postáv: pápež, biskup, plebejci; kone zo *Zatrúbenia šiesteho anjela* (9,15-19) treba ďalej odlišiť od kobyliiek zo *Zatrúbenia piateho anjela* (9,7-11), ktoré majú „vlasý akoby ľudské“ a „panciere“, zatiaľ čo kone majú hlavy „akoby levie“; spoločným a májúcim prvkom sú chvosty: v 6.poľnici sú „ako hady“ a v 5.poľnici sú zakončené hlavami škorpióna, pri čom oboje hryzú ľudí; pozri *apokalyptické motívy*

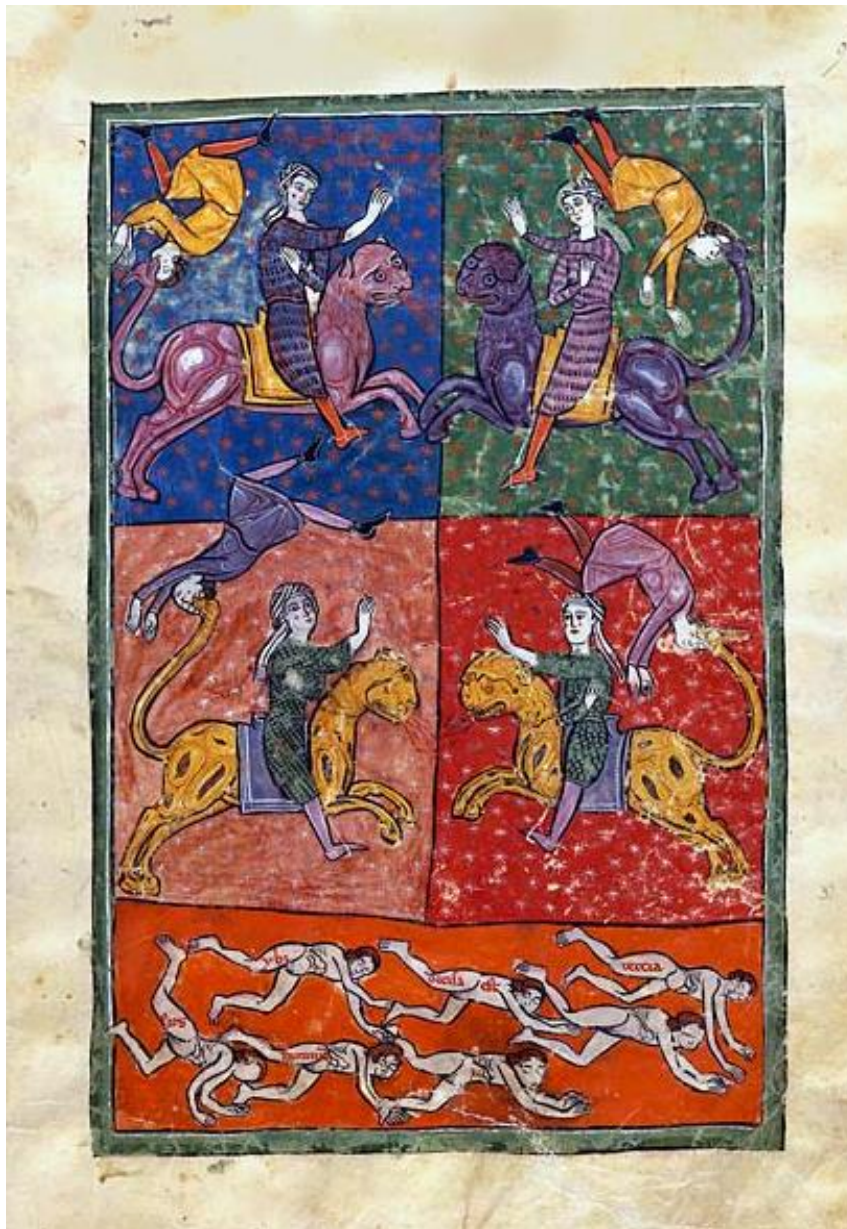
(9,15-19. Šiesta poľnica). **Rozviazaní anjeli** (Beatus Arroyo,1.pol. 13.st.)

(9,15-19. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Anjeli od rieky Eufrates** (Beatus Escorial, 950-955)

(9,13-18. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Rozviazanie štyroch anjelov** (Bamberská apokalypsa, 1000-1020)

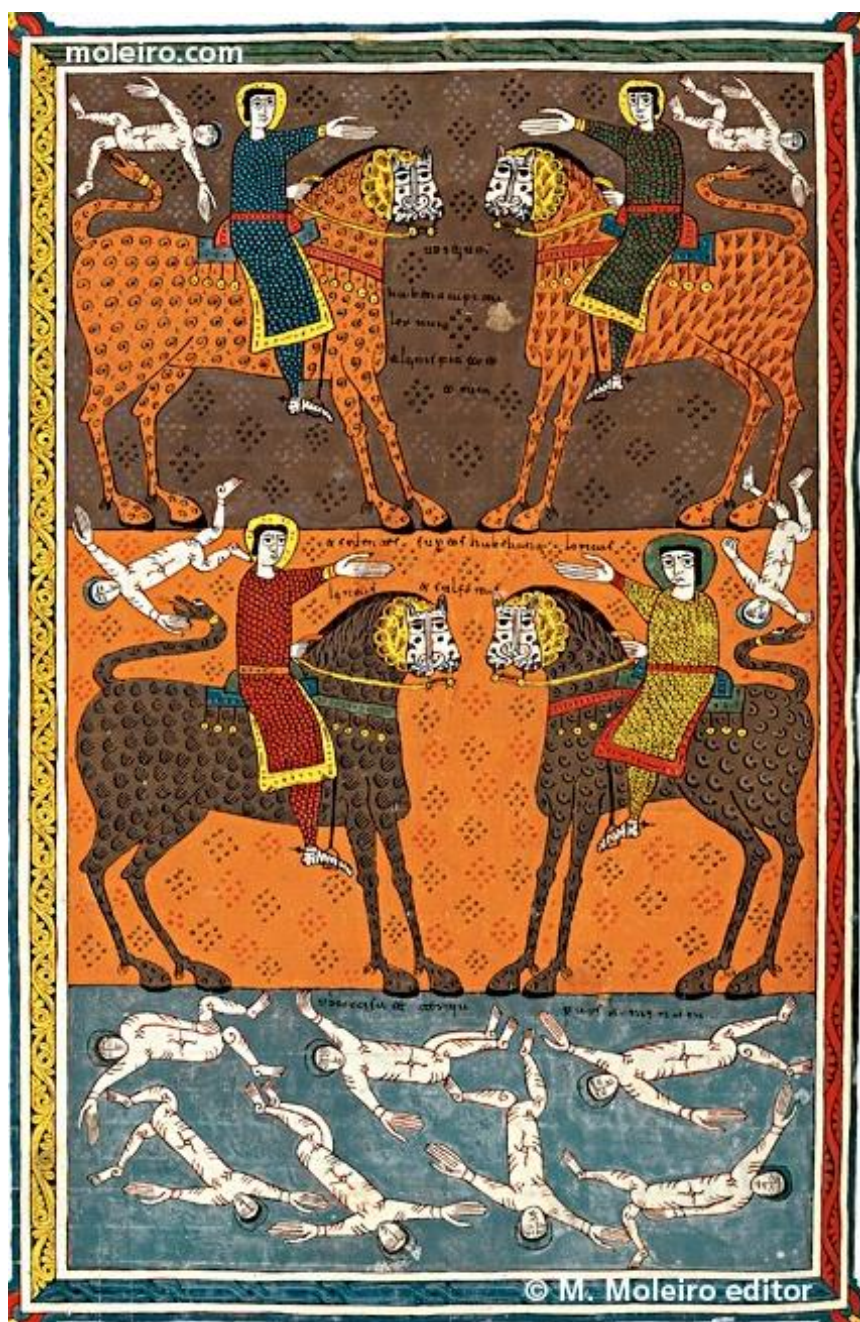
(9,16-19. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Rozviazanie štyroch anjelov** (Beatus Huelgas, 1220)

(9,13-21. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Anjeli od rieky Eufrates** (Beatus Girona, z 2.pol. 10.st.)

(9,13-21. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Anjeli od rieky Eufrates** (Beatus Osma, 1180)

(9,16-19. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Kavaléria na koňoch s levou hlavou** (Beatus Silos, 1109)

(9,13-21. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Hlas z neba od zlatého oltára. Anjeli od rieky Eufrates** (Apokalypsa Getty, 1255-1260)

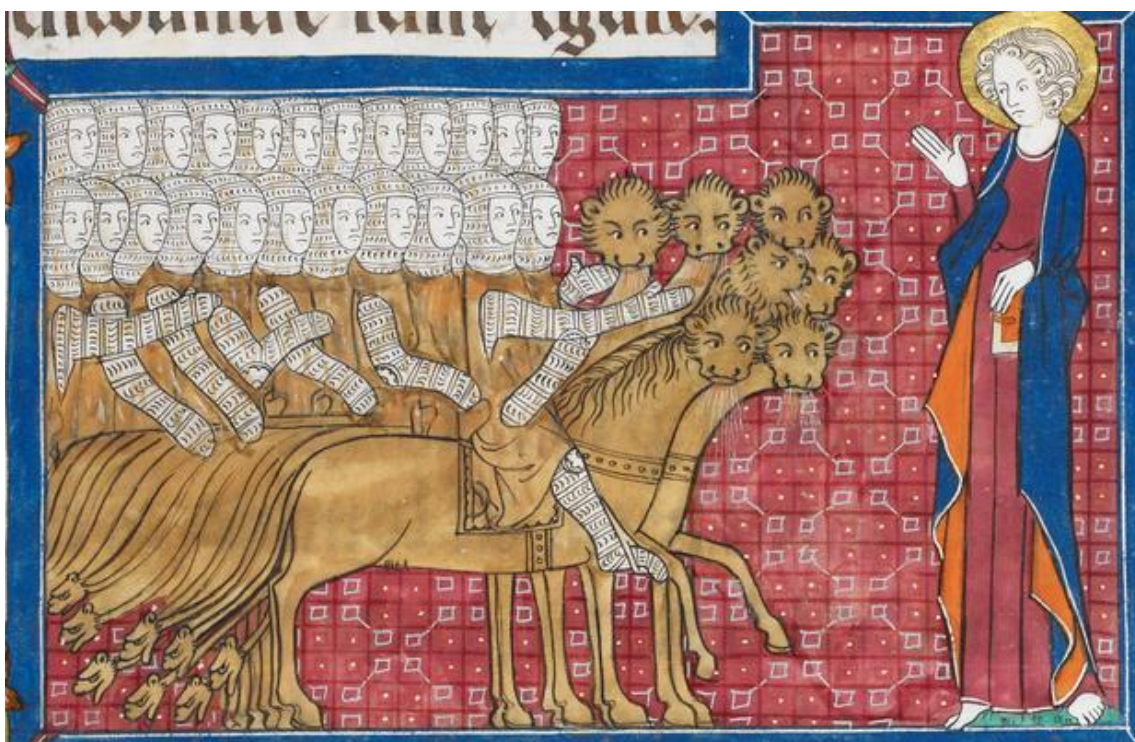
(9,1-21. Zatrúbenie piatej a šiestej poľnice). **Piata a šiesta poľnica** (Flámska apokalypsa, 1400)

(9,13-21. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Štyria anjeli od rieky Eufrates** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

(9,16-19. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Rozviazanie štyroch anjelov** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

(9,14-20. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Jazda s levou hlavou** (Apokalypsa Welles, 1310)

(9,16-17. Zatrúbenie šiestej poľnic.). **Rozviazanie štyroch anjelov** (Apokalypsa z Angers, 23.scéna, 1377-1382)

(9,13-14. Rozlomenie siedmej pečate). **Zatrúbenie šiestej poľnice. Štyria anjeli od rieky Eufrates** (Apokalypsa Cloisters, 14.st.)

A. Dürer: Trestajúci anjeli (1496-1498)

(9,13-21. Zatrúbenie šiestej poľnice). **Zatrúbenie šiestej poľnice** (Lutherova Nová zmluva, 1545)

M. Gerung: Zatrúbenie šiestej poľnice (16.st.)

M. Gerung: Piata a šiesta poľnica (Ottheinrich-Bibel, 1530-1532)

M. Merian st.: Zatrúbenie šiestej poľnice (1630)

Záturčie - pozri *Slovensko, Martin*

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1tur%C4%8Die>

M. A. Bazovký: Záturčie (1953)

zaucho - čes. výraz *facka, políček*; pozri *ruka, dlaň*

A. Dürer: Posmievanie Krista (14.grafický list Malých pašii, 1508-1509)